

KAUPUNKIKUVA

Uusi Sammontalo muodostaa yhdessä Sammontorin, kirkon sekä seurakuntakeskuksen kanssa koko Sammonlahden keskeisen kaupunkitilan ja toiminnallisen ytimen.

Koverrettu sisäänkäyntiaukio muodostaa yhdessä Sammontorin sisäpihan kanssa ainutkertaisen, paikan ominaispiirteitä vahvistavan tilasarjan, jonka äärelle julkiset toiminnot keräytyvät.

Selkeästi jäsenyvä suorakulmainen ulkohahmo rajaa aukiota ja piirtää esiin Sammonlahden keskustan. Koverruukset luovat mielenkiintoisia ulkotiloja ja sitovat keskustan yhdeksi kokonaisuudeksi.

Koulun ja päiväkodin ulkoilupihat sijoittuvat suotuisaan ilmansuuntaan rakennuksen aurinkoisille sivustoille. Pihan puolella koverruukset muodostavat miellyttävän suojaisia ulkotiloja. Sylimäisen kaarevat muodot synnyttävät mielenkiintoisia tiloja sisä- ja ulkotilojen rajapintaan. Tilojen sarjallinen johdonmukaisuus tukee keskustan kehittymistä mieleenpainuvana ja vaikuttavana kokonaisuutena, jolla on ajallista syvyyttä. Porrastuva rakennus muodostaa ympärilleen miellyttävän, helposti lähestyttävän mittakaavan suuresta koostaan huolimatta.

Julkisivujen päämateriaaleja ovat paikalla muurattu punatiili, puu ja lasi. Puujulkisivujen pystyputat ja niihin liittyvät räystäät antavat julkisivuille säänsuojaa sekä vähentävät koneellisen jäähdytyksen tarvetta. Pystysuuntainen julkisivujäsenitys luo hyvät edellytykset eri kokoisten tilojen joustavalle sijoittamiselle julkisivun äärelle ja tukee siten sisätilojen muunneltavuutta. Tiilijulkisivut jatkavat Sammonlahden julkisten rakennusten tarinaa uudelle vuosikymmenelle. Paikalla muurattu tiili on aikaa ja säätä kestävä, huoltovapaa ratkaisu.

SISÄTILAT, TOIMINNALLISUUS JA TEHOKKUUS

Uusi Sammontalo on alueen asukkaille suunnattu kylätalo ja tapahtumakeskus. Kaikki toiminnot kiertyvät talon keskipisteenä toimivan pääaulan ja ruokasalin ympärille, josta avautuu vaihtelevia

ja kiinnostavia näkymiä sekä Sammontorin että koulun piha-alueiden suuntaan. Sammontorin ja pääsisäänkäyntiaukion johdattelema tilasarja jatkuu pääaulan kautta piha-alueille. Pääaulasta on sujuvat yhteydet myös välituntipihoille ja kentille.

Limittyvät välipohjan aukot pääaulassa luovat sekä mittakaavaltaan miellyttäviä tiloja että kiinnostavia näkymiä näiden välille. Pääaula on tilallisesti moniulotteinen polveileva kokonaisuus, jonka eri luonteiset paikat tarjoavat kullekin toiminnolle suotuisat olosuhteet sekä laajentumismahdollisuuksia tilapäisiin tarpeisiin.

Ympäröivät tilat ovat joustavasti yhdistettävissä ruokasaliin, mikä lisää ruokasalin monikäyttöisyyttä ja liittää sen luonteisesti Sammontalon eri piha- ja aukiotiloihin. Ruokasali sijaitsee ikkunan äärellä aulan matalassa osassa, johon syntyy akustisesti voimakkaasti vaimennettu tila.

Ensimmäiseen kerrokseen sijoittuvat päiväkodin pienimpien lasten kotialueet sekä paljon huoltoa tarvitsevat ja luonteeltaan julkisemmat toiminnot. Yhteys keittiöstä päiväkotiin on lyhyt ja sujuva.

Kirjastolla ja nuorisotilalla on omat sisäänkäynnit ja ne liittyvät saumattomasti Sammontalon pääaulaan. Nuorisotilan sijainti kotitalouden ja muiden taito- ja taideaineiden tilojen läheisyydessä mahdollistaa oppimistilojen joustavan hyödyntämisen nuorisotilan toiminnassa.

Taito- ja taideaineiden tilat muodostavat oman kokonaisuutensa, jota on mahdollista käyttää myös erillään muista Sammontalon tiloista. Käsiyötilat muodostavat oman toiminnallisen kokonaisuutensa, ja niitä voidaan käyttää myös kaupunkilaisille avoimena kaupunkiverstaana.

Kirjasto on lähellä talon kaikkia käyttäjiä. Lastenosastolle ja satutilaan on sujuva sisäyhteys pienten lasten kotialueilta.

Ylempiin kerroksiin sijoittuvat aineopetuksen tilaryhmät ja koulun kotialueet joustavina ja muunneltavina kokonaisuuksina. Ikäryhmien kotialueet on

sijoitettu siten, että vierekkäisten ikäluokkien välinen yhteistyö on helppoa ja yhteydet aineopetuksen tiloihin ovat sujuvat. Esiopetuksen tilat liittyvät sekä alkuopetuksen että päiväkodin tiloihin. Koulun kotialueet on jaettavissa kahteen lähiyhteisöön.

Kotialueilta on turvalliset yhteydet ulos välituntipihoille.

Vanhempien koululaisten oppimistilat on jaettu aineryhmien mukaisesti kokonaisuuksiin. Avointen oppimisympäristöjen ja niistä eri tavoin rajattujen opetustilojen kudelman tukee uusia opiskelun malleja ja on tilankäytöltään tehokas.

Tilaryhmät liittyvät toisiinsa yhteisten aula-, yksilötyöskentely- ja leikkitilojen välityksellä. Lyhyet etäisyydet ja yhteiskäyttöiset tilat korostavat yhdessä tekemistä ja yhtenäisen peruskoulun yhtenäistä toimintakulttuuria sekä luovat luontevia paikkoja eri-ikäisten kohtaamisille. Opettajien työtilat on hajautettu oppimistilojen yhteyteen lähelle oppilaita.

Sammontalon liikuntahalli ja ulkoliikuntamahdollisuudet muodostavat yhdessä alueen keskeisen liikuntapaikan. Tilat palvelevat suuriakin liikuntatahtumia ja yleisötilaisuuksia. Liikuntatilat ovat käytettävissä erillään Sammontalon muista tiloista. Päiväkodin sali on käytettävissä myös liikuntatilojen osana esimerkiksi tanssi- tai voimistelusalina.

ULKOALUEET, JA PIHATOIMINNOT

Laaja tontti mahdollistaa luontevien ja väljien piha-alueiden muodostumisen eri ikäisille koululaisille ja päiväkotilapsille. Piha-alueet on suunnattu pienilmaston ja käytön kannalta parhaisiin suuntiin. Kaarevan seinän rajaama, auringon suuntaan avautuva piha on suunniteltu siten, että lämpimällä seinustalla voi hyvin oleilla ja pitää ääntä ilman, että se häiritsee opetustoimintaa sisätiloissa. Monipuolisia virikkeitä tarjoavat myös tontin ulkoliikuntapaikat sekä ympäröivään viheralueverkostoon liittyvät metsäiset piha-alueet. Nykyiset metsiköt säilytetään ja niitä hoidetaan ja täydennetään.

Rakennuksen kaari- ja ympyräaihe jatkuu pihalla muodostaen rikkaan tilallisen ja toiminnallisen kudelman, joka nivoutuu yhteen rakennuksen kanssa. Pihan tilallisen rungon muodostaa ympyrä-

rän muotoon istutetut kasvillisuusaarekkeet, joita pinnassa kulkevat viivat ja ympyräaiheet kiertävät ja yhdistävät. Ympyrämuotoisissa saarekkeissa on eri kasvillisuuslajistoa, kussakin omat lajinsa, jolloin niiden ilme vaihtelee kiinnostavasti. Saarekkeiden pintamateriaalit myös vaihtelevat. Saarekkeet muodostavat hyvin eriluonteisia paikkoja eri toiminnoille. Pihan koillis- ja luoteisnurkissa on laajemmat metsikköalueet, joissa puusto on pääosin olemassa olevaa useista lajeista koostuvaa. Niitä täydennetään ja niiden sisälle muodostetaan pieniä aukeita opetusta palvelemaan: metsäluokat ja metsälaboratorio tutkimuspöytineen.

Pihalle on luotu ulko-opetukseen soveltuvia tiloja ja paikkoja. Rakennuksen kaarevat sisäänkäyntisivennykset luovat jo itsessään luontevia tiloja, joihin opetus voi laajentua sisältä ulos. Ne kalustetaan monikäyttöisin penkein, joita voidaan hyödyntää opetustilanteissa. Taide-opetuksessa voidaan hyödyntää laajaa hiekkasaarekettä hiekkaveistosten muotoiluun, asfalttipintoja maalaamiseen esim. katuliiduilla ja lumikasoja lumiveistosten tekoon. Biologian opetuksessa voidaan hyödyntää pihan rikasta kasvimaailmaa ja kasvihuonetta. Kasvillisuusaarekkeisiin syntyy luontevia opetuspaikkoja penkkeineen ja pöytineen. Sää- ja avaruuslaboratorio tarjoaa puitteet ja välineistöä sään ja tähtien tarkkailua varten. Pihakatoksiin integroidaan varastoja, joissa voidaan säilyttää opetuksessa käytettävää välineistöä.

Leikkivälineet sijoitetaan keskitetysti omiin leikki-saarekkeisiin. Eri ikäluokilla on omat saarekkeensa heille sopivine välineineen.

Liikuntapaikat sijaitsevat alueen laidoilla omana vyöhykkeenään. Tekonurmipäällysteisten suurten pallokenttien lisäksi omana saarekkeenaan on monipuolinen liikuntapaikka rakennuksen liikuntasalisiiven vieressä. Siellä koripallokentälle on muodostettu maastokatsomo hyödyntäen tontin lounaisosaan nousevaa maastoa. Katsomon ylätasanteella sijaitsee pienempiä monitoimiareenoja, skeitti- ja parkouralueet ja pingispöytiä. Pallokenttien laidoilla oleviin maastopenkereisiin rakennetaan rinnekatsomoja.

Pihalla kulkee hulevesiaihe. Hulevesiaiheen uoma on paikoin kasvillisuuspintainen painanne käsittäen koston paikan kasveja ja paikoin uoma on kivetty.

Hulevesiaiheen varrella on mm. hulevesien imeytymisen demonstraatiokenttä ja aiheen päätteenä on allas, johon vesien on mahdollista kerääntyä.

LIIKENNE JA HUOLTO

Ajoneuvoliikenteen reitit on johdettu turvallisesti asuinkortteleiden reunoilta tontin reuna-alueille. Pääsisäänkäynnin edusta on rauhoitettu ajoneuvoliikenteeltä. Huoltopiha on erotettu muusta liikenteestä sekä lasten käytössä olevista ulkoalueista. Päiväkodin ja koululaisten saattoliikenne hoidetaan tontin kaakkoisreunan pysäköintialueelta. Päiväkotiiin ja kotialueiden sisäänkäynneille on turvallinen yhteys ja lyhytaikaiselle pysäköinnille on riittävästi paikkoja.

Turvallinen saattoliikenne järjestyy tarvittaessa myös tontin luoteisreunalta, mikä helpottaa vaiheistetun toteutuksen järjestelyitä.

Polkupyörien pysäköinnille on varattu tilaa eri saapumissuunnissa sisäänkäyntien läheisyydestä.

TEKNISET RATKAISUT JA VAIHEISTUS

Tontin olosuhteet on huomioitu rakennuksen sijoittelussa. Pääosa rakentamisesta sijoittuu normaalisti rakennettavalle alueelle. Vaikeammin rakennettavalle alueelle ei sijoitu kellaritiloja. Sammontalo on mahdollista toteuttaa vaiheittain niin, että nykyisiä rakennuksia voidaan hyödyntää rakentamisen aikana.

Väestönsuojatilat (4% kokonaisalasta) on sijoitettu yhteen S2-luokan suojaan johon sijoitetaan mm. pukuhuone-, varasto- ja sosiaalitiloja. LVI ja energia

Vesikatolle sijoitetaan aurinkokeräimiä- ja paneeleja. Lämmityksessä sekä jäähdytyksessä hyödynnetään maalämpöä. Suurten tilojen ilmanvaihto on järjestetty keskitetysti, muuten aluekohtaisesti.

RAKENNE

Suunnitelma on laadittu ensisijaisesti pitäen silmällä puurungon vaatimuksia. Runkoratkaisuksi soveltuu kuitenkin myös betoni ja teräs. Rakennuksen kantavina rakenteina toimivat pilarit ja jäykistävinä osina kiinteiden osien seinät (hissit, paloportaat, kuilut, wc:t) sekä ulkoseinien aukottomat osuudet.

Arkkitehtoninen kompositio, jossa suorakulmaista perusrunkoa leikataan kaarevilla osilla, tuottaa viihtyisää ja toimivaa sisäympäristöä vaikka jännevälit eivät kasvaisi kovin suuriksi. Mitä runkoratkaisua sitten käytetäänkin, puu tulee olemaan käyttäjäkokemusta hallitseva materiaali. Merkittävimpien tilojen seinät sekä aukioiden ja pihojen julkisivut verhoillaan puulla.

Julkisivujen toisena verhousmateriaalina on tiili. Tiili on erittäin kestävä ja pitkäikäinen materiaali, kun julkisivujen detaljiikka suunnitellaan ja rakennetaan huolellisesti. Suunnittelukäyttöikä voi olla ainakin 50 vuotta kun huolehditaan siitä, että julkisivun kunto tarkastetaan säännöllisesti ja tarpeelliset huoltotoimenpiteet tehdään havaintojen edellyttämällä tavalla.

Räystä on ns. nostettu tasakaton räystääs. Ulkoseinän tuuletus ratkaistaan joko koko matkalta räystääspellin alta.

PALOTURVALLISUUS

Sammontalo varustetaan automaattisella sammuuslaitteistolla. Tämä mahdollistaa talon toimintakulttuuria tukevan laajan yhtenäisen keskeisen tilan ja avoimesti siihen liittyvät opetusalueet.

LAAJUUSTIEDOT

Nettoala yhteensä: 14 424 m²

Huoneistoala yhteensä: 14 796 m²

Bruttoala: 16 410 m²

Tilavuus: 68 888 m³